

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

1° ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνεδρίασε στις 30 Μαΐου 2024 με την εξής σύνθεση: Ιωάννης-Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Πρόεδρος, Αικατερίνη Ζερβού, Μέλος - Εισηγήτρια και Αθηνά Μπουζιούρη, Μέλος.

-Για να εξετάσει την προδικαστική προσφυγή με ημερομηνία 16.11.2023 και Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ **1793/17.11.2023** του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και το διακριτικό τίτλο «...» (στο εξής «η προσφεύγουσα») που εδρεύει στην «...», οδός «...» και εκπροσωπείται νόμιμα σε συμμόρφωση με την απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών με αριθμό 754/2024.

ΚΑΤΑ

-Του «...» (στο εξής «η αναθέτουσα αρχή») που εκπροσωπείται νόμιμα.
-Της παρεμβαίνουσας εταιρείας με την επωνυμία «...» και το διακριτικό τίτλο «...», που εδρεύει στο «...», στη συμβολή των οδών «...» και εκπροσωπείται νόμιμα.

=====

Με την προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα ζητά να ακυρωθεί η απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του «...» με αριθμό «...».

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια.

Μελέτησε τα σχετικά έγγραφα.

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο.

1. Για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο ποσού 15.000,00 ευρώ σύμφωνα με τα άρθρα 363 ν. 4412/2016 και 5 πδ 39/2017 και την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ (κωδικός ηλεκτρονικού παραβόλου: «...»).

Αριθμός Απόφασης: Σ807/2024

2. Με τη Διακήρυξη της αναθέτουσας αρχής με αριθμό «...» προκηρύχθηκε ανοικτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός με αντικείμενο την ανάδειξη αναδόχου για την «...», συνολικής εκτιμώμενης αξίας 6.693.548,38 ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ. Ως κριτήριο ανάθεσης ορίστηκε με τη Διακήρυξη αυτό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς βάσει τιμής και ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών η 26^η.06.2023. Η Διακήρυξη αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις «...» (ΑΔΑΜ: «...») και στο ΕΣΗΔΗΣ, μέσω του οποίου διενεργείται ο διαγωνισμός με συστημικό α/α «...».

3. Η προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα, καθόσον κατατέθηκε στις 16.11.2023 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, η δε προσβαλλομένη κοινοποιήθηκε στους ενδιαφερόμενους διά μέσου της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 06.11.2023, β) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του πδ 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε αυθημερόν στην ΕΑΔΗΣΥ με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

4. Με την Πράξη του Προέδρου του 1^{ου} Κλιμακίου με αριθμό 2137/2023 ορίστηκε η εισηγήτρια και η ημερομηνία εξέτασης της προσφυγής, ενώ στις 29.11.2023 η αναθέτουσα αρχή απέστειλε εμπρόθεσμα τις απόψεις της με αριθμό πρωτοκ. «...» για την αντίκρουση των ισχυρισμών της προσφεύγουσας. Η παρεμβαίνουσα κατέθεσε την παρέμβασή της στις 30.11.2023, εμπρόθεσμα, δεδομένου ότι η προσφυγή κοινοποιήθηκε στις 20.11.2023, ζητώντας τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης.

5. Η προσφεύγουσα κατέθεσε το υπόμνημά της για τις απόψεις της αναθέτουσας αρχής στις 05.12.2023, εμπρόθεσμα, δεδομένου ότι οι απόψεις κοινοποιήθηκαν στην προσφεύγουσα στις 30.11.2023.

6. Η προσφυγή αυτή απορρίφθηκε με την απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ με αριθμό 62/2024 κατά της οποίας ασκήθηκε αίτηση ακύρωσης από την προσφεύγουσα. Το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών με την απόφασή του με αριθμό 754/2024 δέχτηκε ότι *«εν όψει της ρητής διάταξης της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016 σχετικάς με την τήρηση της αρχής της αντιμωλίας το Δικαστήριο λαμβάνει υπόψη ότι όπως σαφώς προκύπτει από το περιεχόμενο της*

προσβαλλόμενης απορριπτικής απόφασης, η ΕΑΔΗΣΥ για τη διαμόρφωση της τελικής της κρίσης περί αβασιμότητας της προδικαστικής προσφυγής που άσκησε η αιτούσα, έλαβε υπόψιν της και την παρέμβαση της ήδη παρεμβαίνουσας εταιρείας «...» με την οποία η εν λόγω ανταγωνίστρια εταιρεία επιχείρησε (επιτυχώς) να υποστηρίξει ότι η προσφορά της πληρούσε τους όρους της διακήρυξης αντίθετα προς όσα είχε υποστηρίξει η αιτούσα με την προδικαστική της προσφυγή. Με τα δεδομένα αυτά το Δικαστήριο κρίνει ότι η παράλειψη κοινοποίησης στην αιτούσα από την αναθέτουσα αρχή της παρέμβασης που άσκησε η ήδη παρεμβαίνουσα εταιρεία «...» ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ, κατά παράβαση της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016, καθιστά την προσβαλλόμενη απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ ακυρωτέα, ως εκδοθείσα κατά παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας, απορριπτομένων των ισχυρισμών της παρεμβαίνουσας και της αναθέτουσας αρχής περί αλυσιτέλειας του προκείμενου ισχυρισμού καθόσον τα επιχειρήματα που θα προέβαλε η αιτούσα προς αντίκρουση της παρέμβασης, εάν αυτή της είχε κοινοποιηθεί, είναι οι λόγοι της κρινόμενης αιτήσεως».

Με το διατακτικό της παραπάνω δικαστικής απόφασης η απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ με αριθμό 62/2024, η οποία είχε εκδοθεί κατά την αρχική συζήτηση της υπόθεσης, ακυρώθηκε και αναπέμφθηκε η υπόθεση στην ΕΑΔΗΣΥ για νέα νόμιμη κρίση επί της προσφυγής μετά την κοινοποίηση της παρέμβασης, που άσκησε η «...» στην προσφεύγουσα από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το παραπάνω σκεπτικό.

7. Μετά την αναπομπή της υπόθεσης με την Πράξη του Προέδρου του 1^{ου} Κλιμακίου με αριθμό 781/2024 ορίσθηκε η εισηγήτρια και η ημερομηνία εξέτασης της προσφυγής. Η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε την παρέμβαση της «...» στην προσφεύγουσα στις 20.05.2024 δια μέσου του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού και η προσφεύγουσα κατέθεσε το υπόμνημά της εμπρόθεσμα στις 27.05.2024, ήτοι την επόμενη εργάσιμη ημέρα μετά τη λήξη της προβλεπόμενης προθεσμίας, η οποία ήταν ημέρα Σάββατο.

8. Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 360 του ν. 4412/2016 και την παρ. 1 του άρθρου 3 του πδ 39/2017 προβλέπεται ότι: «Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή

Αριθμός Απόφασης: Σ807/2024

είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ {ήδη ΕΑΔΗΣΥ κατά το άρθρο 3 του ν.4912/2022} κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής».

9. Η Διακήρυξη, αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά αποφάσεις ΣτΕ 3629/20, 1217/2018, 2434/2017, 1086/15, 4901/14, 2551/2013, 5022/12, 2635/2009, Ε.Α. ΣτΕ 15/2021, 241/2020, 352/2016 και Πράξεις VI Τμήματος ΕΛΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.).

10. Με τον **πρώτο προβαλλόμενο λόγο**, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι εσφαλμένα η αναθέτουσα αρχή έκανε δεκτά τα δικαιολογητικά κατακύρωσης που κατέθεσε η παρεμβαίνουσα για την απόδειξη της πλήρωσης της απαίτησης που προβλέπεται στο Τιμολόγιο Μελέτης του διαγωνισμού, στην ΟΜΑΔΑ Δ : Η/Μ ΕΡΓΑΣΙΕΣ, και συγκεκριμένα στο σημείο «...» κατά την οποία πρέπει «(...) Να κατατεθούν, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης, βεβαιώσεις από τουλάχιστον τρεις (3) ΟΤΑ ή Δημόσιους φορείς, που θα βεβαιώνουν την καλή λειτουργία «...». Συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι τα δικαιολογητικά που κατατέθηκαν δεν αποδεικνύουν την κάλυψη της παραπάνω απαίτησης, καθώς αποτελούν βεβαιώσεις, από τις οποίες προκύπτει ότι οι «...» που έχουν χορηγήσει αυτές, έχουν προμηθευτεί τα ζητούμενα είδη από τρίτες εταιρείες και όχι από την ίδια την παρεμβαίνουσα. Επομένως, κατά τα προβαλλόμενα, οι βεβαιώσεις αυτές δεν καλύπτουν την επίμαχη απαίτηση. Σχετικά με τον παραπάνω ισχυρισμό γίνονται δεκτά τα εξής:

11. Στο Τιμολόγιο Μελέτης του διαγωνισμού, στην ΟΜΑΔΑ Δ : Η/Μ ΕΡΓΑΣΙΕΣ, και συγκεκριμένα στο σημείο Α.Τ.: Δ. «...»προβλέπονται τα εξής «(...) Με την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης, ο προσωρινός ανάδοχος θα πρέπει

να υποβάλει Υπεύθυνη Δήλωση με την οποία θα δηλώνει ότι υποχρεούται, πριν την υπογραφή της σύμβασης, να μεταφέρει τρία (3) μέλη της Επιτροπής με έξοδά του σε τουλάχιστον δύο (2) ΟΤΑ ή Δημόσιους Φορείς **που έχουν προμηθευτεί σύστημα όμοιας κατασκευής** (του εργοστασίου κατασκευής που **δηλώνουν ως κατασκευαστή του υπό κατασκευή συστήματος**) με το υπό προμήθεια «...», το οποίο θα πρέπει να είναι εν λειτουργία τουλάχιστον δύο (2) έτη. (...) Να κατατεθούν, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης, βεβαιώσεις από τουλάχιστον τρεις (3) ΟΤΑ ή Δημόσιους φορείς, που θα βεβαιώνουν την καλή λειτουργία όμοιων συστημάτων «...», **που έχουν προμηθευτεί**, και είναι εν λειτουργία τουλάχιστον δύο (2) έτη».

Από την παραπάνω διατύπωση προκύπτει ότι οι συμμετέχοντες θα πρέπει α) να δηλώσουν στην προσφορά τους τον κατασκευαστή του επίμαχου συστήματος «...», β) να προσκομίσουν με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης Υπεύθυνη Δήλωση περί του ότι πριν την υπογραφή της σύμβασης θα μεταφέρουν τρία (3) μέλη της Επιτροπής με έξοδά τους σε τουλάχιστον δύο (2) ΟΤΑ ή Δημόσιους Φορείς που έχουν προμηθευτεί σύστημα όμοιας κατασκευής με αυτό που οι ίδιοι δηλώσαν προηγουμένως ότι θα προμηθεύσουν την αναθέτουσα αρχή και γ) να προσκομίσουν με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης βεβαιώσεις από τουλάχιστον τρεις «...» σχετικά με την καλή λειτουργία του προσφερόμενου συστήματος. Από την αναφορά δε της φράσης «*που έχουν προμηθευτεί*» και στα δύο παραπάνω εδάφια του σημείου Α.Τ.: Δ.02 προκύπτει ότι οι βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης που θα προσκομίσουν οι συμμετέχοντες, θα πρέπει να αφορούν την προμήθεια συστήματος «*όμοιας κατασκευής*», όπως αναφέρεται στο πρώτο από τα παραπάνω εδάφια. Δηλαδή, ο **κατασκευαστής** του συστήματος, που δηλώνει ο συμμετέχων ότι θα προσφέρει στο διαγωνισμό, θα πρέπει, κατά τα παραπάνω οριζόμενα, να είναι ο ίδιος με τον κατασκευαστή του συστήματος που θα δηλώνουν ότι έχουν προμηθευτεί οι «...», του οποίου την καλή λειτουργία εγγυούνται με τις σχετικές βεβαιώσεις.

12. Στην κρινόμενη περίπτωση η παρεμβαίνουσα, σε συμμόρφωση με τους προπαρατεθέντες όρους του τιμολογίου μελέτης, κατέθεσε μεταξύ των δικαιολογητικών κατακύρωσης το ηλεκτρονικό αρχείο με την ονομασία «...», στο οποίο αναφέρει τα εξής «(...) *υποχρεούμαστε, πριν την υπογραφή της σύμβασης, να μεταφέρουμε τρία (3) μέλη της Επιτροπής με έξοδά μας σε τουλάχιστον δύο (2)*

ΟΤΑ ή Δημόσιους Φορείς που έχουν προμηθευτεί σύστημα όμοιας κατασκευής του εργοστασίου «...» («...»), το οποίο θα είναι εν λειτουργία τουλάχιστον δύο (2) έτη». Επίσης, κατέθεσε και τα ηλεκτρονικά αρχεία με τις ονομασίες «...», «...» και «...», στις οποίες αναφέρονται αντίστοιχα τα εξής «Στο πλαίσιο της με αρ. πρωτ. «...» Σύμβασης ποσού 567.920,00 € (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ), ο «...» προμηθεύτηκε από την εταιρία «...» οχτώ (8) «...», του εργοστασίου «...», «Σε απάντηση της με αρ. πρωτ. «...» αίτησής σας και σύμφωνα με τα τηρούμενα στοιχεία της υπηρεσίας μας, βεβαιώνουμε ότι ο «...» μας έχει εγκαταστήσει «...», του εργοστασίου «...» από 27/10/2019 οι οποίοι ως και σήμερα λειτουργούν καλώς» και «Σε απάντηση της με αρ. πρωτ. «...» αίτησής σας και σύμφωνα με τα τηρούμενα στοιχεία της υπηρεσίας μας, βεβαιώνουμε ότι ο «...» μας έχει εγκαταστήσει τρία «...», του εργοστασίου «...» από το 2019 οι οποίοι ως και σήμερα λειτουργούν απρόσκοπτα, χωρίς να έχουν παρουσιαστεί προβλήματα».

Από τα παραπάνω και με δεδομένο ότι οι κατατεθείσες βεβαιώσεις αναφέρονται στην καλή λειτουργία συστημάτων «...» της κατασκευάστριας εταιρείας «...», η οποία είναι η ίδια κατασκευάστρια εταιρεία των συστημάτων που δηλώνει ότι θα προσφέρει η παρεμβαίνουσα σύμφωνα με το περιεχόμενο της Υπεύθυνης Δήλωσης περί υποχρέωσης επίσκεψης, δεν προκύπτει ανακολουθία στα δικαιολογητικά κατακύρωσης της παρεμβαίνουσας σχετικά με την πλήρωση των απαιτήσεων που περιγράφονται στο σημείο Α.Τ.: Δ.02 του τιμολογίου μελέτης. Και αυτό γιατί, το κρίσιμο στοιχείο για την ορθότητα των δικαιολογητικών κατακύρωσης είναι η ταυτότητα του κατασκευαστή και όχι η ταυτότητα του προμηθευτή, όπως αβάσιμα υποστηρίζει η προσφεύγουσα με τον κρινόμενο ισχυρισμό καθώς και το υπόμνημά της επί της ασκηθείσας παρέμβασης. Επομένως, το γεγονός ότι οι βεβαιούντες «...» δηλώνουν ότι έχουν προμηθευτεί συστήματα από άλλες εταιρείες και όχι από την παρεμβαίνουσα δεν καθιστά τις βεβαιώσεις αυτές πλημμελείς και μη ικανές να αποδείξουν την πλήρωση της επίμαχης απαίτησης καλής εκτέλεσης, εφόσον τα αναφερόμενα σε αυτές συστήματα είναι του ίδιου κατασκευαστικού οίκου («...») με αυτόν που θα χρησιμοποιήσει η παρεμβαίνουσα. Μετά τα παραπάνω, **ο πρώτος λόγος προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.**

13. Με τον **δεύτερο προβαλλόμενο λόγο** η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι οι παραπάνω βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης φέρουν ημερομηνίες υπογραφής

Αριθμός Απόφασης: Σ807/2024

μεταγενέστερες της κλήσης της παρεμβαίνουσας σε υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης και επομένως οι ζητούμενες απαιτήσεις δεν πληρούνταν κατά το χρόνο κατάθεσης της προσφοράς της κατά παράβαση του άρθρου 104 του ν. 4412/2016.

14. Σε αντιστοιχία με τις ρυθμίσεις του άρθρου 104 του ν. 4412/2016, ο όρος 23.2. της Διακήρυξης με τίτλο «Δικαιολογητικά (Αποδεικτικά μέσα)» ορίζει ότι *«Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως οριστήκαν στα άρθρα 21 και 22 τής παρούσας, κρίνονται: α) κατά την υποβολή τής προσφοράς, με την υποβολή του ΕΕΕΣ, β) κατά την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης, σύμφωνα με το άρθρο 4.2 (α ε ως δ) και γ) κατά την εξέταση τής υπεύθυνης δήλωσής, σύμφωνα με την περ. γ' τής παρ. 3 του άρθρου 105 του ν.4412/16 και το άρθρο 4.2 (ε) τής παρούσας».*

Κατά τα παραπάνω ο κανόνας της προαπόδειξης και στη συνέχεια απόδειξης της πλήρωσης των προϋποθέσεων συμμετοχής στα τρία στάδια (κατάθεση προσφοράς, κατάθεση δικαιολογητικών κατακύρωσης, υπογραφή της σύμβασης) καταλαμβάνει στην κρινόμενη περίπτωση τα κριτήρια επιλογής και τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού που ορίζονται στους όρους 21 και 22 της επίμαχης Διακήρυξης. Οι παραπάνω βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης δεν περιλαμβάνονται στις απαιτήσεις των παραπάνω όρων, αντίθετα ρητά προβλέπεται για αυτές στο σημείο Α.Τ.: Δ.02 του τιμολογίου μελέτης ότι θα πρέπει να κατατεθούν κατά την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Επομένως, δεδομένου ότι η κλήση της αναθέτουσας αρχής προς την παρεμβαίνουσα για την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης πραγματοποιήθηκε στις 25.09.2023 και η παρεμβαίνουσα κατέθεσε αυτά στις 05.10.2023 ορθά οι βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης φέρουν ημερομηνίες υπογραφής εντός του χρονικού αυτού διαστήματος (28.09.2023, 29.09.2023 και 04.10.2023), καθώς δεν προκύπτει υποχρέωση του προσωρινού αναδόχου να αποδείξει την πλήρωση των επίμαχων απαιτήσεων ήδη κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς του, απορριπτομένων των αντίθετων ισχυρισμών της προσφεύγουσας. Συνεπώς, ο **δεύτερος λόγος προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.**

15. Με τον **τρίτο προβαλλόμενο λόγο** η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η μία

Αριθμός Απόφασης: Σ807/2024

από τις παραπάνω βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης και συγκεκριμένα η βεβαίωση με ημερομηνία 04.10.2023 του «...» δεν πληροί τις προϋποθέσεις του ηλεκτρονικού ακριβούς αντιγράφου, κατά την έννοια του άρθρου 13 παρ. 4 του ν. 4727/2020, ήτοι δεν φέρει εγκεκριμένη ηλεκτρονική χρονοσφραγίδα και εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα, αφού κατά την επιλογή της υπογραφής προς επισκόπηση και έλεγχό της, δεν ανοίγει το πεδίο ελέγχου της υπογραφής (signature panel), προς επαλήθευση των ως άνω στοιχείων και ιδιοτήτων της υπογραφής. Συνεπώς, κατά τα προβαλλόμενα, δεν πρόκειται περί ηλεκτρονικού ακριβούς αντιγράφου, σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 4 του ν. 4727/2020, και εσφαλμένα κρίθηκε αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή.

Για τον παραπάνω λόγο προσφυγής λεκτέα τα εξής:

16. Ο όρος 4.2 της Διακήρυξης με τίτλο «Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου / Κατακύρωση/ Πρόσκληση για υπογραφή σύμβασης» ορίζει τα εξής «(...) β) Τα δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου υποβάλλονται από τον οικονομικό φορέα ηλεκτρονικά, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» στην αναθέτουσα αρχή, δεν απαιτείται να προσκομισθούν και σε έντυπη μορφή και γίνονται αποδεκτά, ανά περίπτωση, εφόσον υποβάλλονται, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις: i) **είτε των άρθρων 13, 14 και 28 του ν. 4727/2020 περί ηλεκτρονικών δημόσιων εγγράφων που φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή ή σφραγίδα**, και, εφόσον πρόκειται για αλλοδαπά δημόσια ηλεκτρονικά έγγραφα, εάν φέρουν επισημείωση e-Apostille ii) είτε των άρθρων 15 και 2737 του ν. 4727/2020 περί ηλεκτρονικών ιδιωτικών εγγράφων που φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή ή σφραγίδα iii) είτε του άρθρου 11 του ν. 2690/1999, όπως ισχύει περί βεβαίωσής του γνήσιου της υπογραφής επικύρωσής των αντιγράφων iv) ει τε της παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4412/2016, περί χρήσης ηλεκτρονικών υπογράφων σε ηλεκτρονικές διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων, v) είτε της παρ. 13 του άρθρου 80 του ν.4412/2016, περί συνυποβολής υπεύθυνης δήλωσής στην περίπτωση απλής φωτοτυπίας ιδιωτικών εγγράφων».

17. Επίσης, στο άρθρο 14 του ν. 4727/2020 «Κύρος και αποδεικτική ισχύς των ηλεκτρονικών δημοσίων εγγράφων» προβλέπονται τα εξής «1. Τα πρωτότυπα ηλεκτρονικά δημόσια έγγραφα της παρ. 3 και τα πιστοποιητικά και οι βεβαιώσεις της παρ. 6 του άρθρου 13 έχουν την ίδια νομική και αποδεικτική ισχύ με τα

δημόσια έγγραφα που φέρουν ιδιόχειρη υπογραφή και σφραγίδα και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά από τους φορείς του δημόσιου τομέα, από τα δικαστήρια όλων των βαθμών και τις εισαγγελίες όλης της χώρας από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, κατά την ηλεκτρονική διακίνησή τους. 2. Τα ηλεκτρονικά ακριβή αντίγραφα της παρ. 4 του άρθρου 13 έχουν ισχύ ακριβούς αντιγράφου και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά από τους φορείς του δημόσιου τομέα, από τα δικαστήρια όλων των βαθμών και τις εισαγγελίες όλης της χώρας από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, κατά την ηλεκτρονική διακίνησή τους. 3. Τα ψηφιοποιημένα ηλεκτρονικά αντίγραφα της παρ. 5 του άρθρου 13 έχουν ισχύ ακριβούς αντιγράφου και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά από τους φορείς του δημόσιου τομέα, από τα δικαστήρια όλων των βαθμών και τις εισαγγελίες όλης της χώρας από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, κατά την ηλεκτρονική διακίνησή τους. 4. Εκτύπωση πρωτότυπου ηλεκτρονικού δημοσίου εγγράφου ή ηλεκτρονικού ακριβούς αντιγράφου ή ψηφιοποιημένου ηλεκτρονικού αντιγράφου γίνεται υποχρεωτικά αποδεκτή με ισχύ ακριβούς αντιγράφου από τους φορείς του δημόσιου τομέα, από τα δικαστήρια όλων των βαθμών και τις εισαγγελίες όλης της χώρας, καθώς και από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, εφόσον είναι δυνατόν να επιβεβαιωθούν η ακρίβεια και η ισχύς της εκτύπωσης με χρήση ΤΠΕ, ιδίως στην περίπτωση που το πρωτότυπο ηλεκτρονικό δημόσιο έγγραφο ή το ηλεκτρονικό ακριβές αντίγραφο ή το ψηφιοποιημένο ηλεκτρονικό αντίγραφο φέρει μοναδικό αναγνωριστικό αριθμό επαλήθευσης και εφόσον παρέχεται η δυνατότητα επαλήθευσης μέσω πληροφοριακού συστήματος του Δημοσίου. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατόν να επιβεβαιωθούν η ακρίβεια και η ισχύς της κατά το προηγούμενο εδάφιο, απαιτείται η επικύρωση της εκτύπωσης από οποιαδήποτε διοικητική αρχή ή Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) ή δικηγόρο».

18. Η παρεμβαίνουσα αντιτάσσει στον παραπάνω ισχυρισμό της προσφεύγουσας ότι έχει καταθέσει την επίμαχη βεβαίωση ως εκτύπωση του πρωτότυπου ηλεκτρονικού εγγράφου, το οποίο εκδόθηκε και της εστάλη δια μέσου μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από τον «...». Για την απόδειξη του ισχυρισμού της προσκομίζει και το μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, με το οποίο εστάλη ως συνημμένο έγγραφο η επίμαχη βεβαίωση. Επίσης, η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις τις σχετικά με τον κρινόμενο ισχυρισμό της

Αριθμός Απόφασης: Σ807/2024

προσφεύγουσας αναφέρει τα εξής «κατόπιν επικοινωνίας με την αρμόδια υπηρεσία του «...», επιβεβαιώθηκε η εγκυρότητα της ηλεκτρονικής υπογραφής της υπ'αρ. «...» βεβαίωσης (σχετ.13), την οποία και επισυνάπτουμε, καθ' όλα όμοια ως προς το περιεχόμενο της βεβαίωσης καλής λειτουργίας που υπέβαλλε ο προσωρινός ανάδοχος στα δικαιολογητικά κατακύρωσης, πληρώνοντας όλες τις προϋποθέσεις ενός ηλεκτρονικού ακριβούς αντιγράφου κατά την έννοια του άρθρου 13 παρ.4 του ν. 4727/2020».

19. Μετά τα παραπάνω η επίμαχη βεβαίωση εκδοθείσα από το αρμόδιο όργανο του «...» αποτελεί ηλεκτρονικό δημόσιο έγγραφο, το οποίο η παρεμβαίνουσα εκτύπωσε και κατέθεσε ως δικαιολογητικό κατακύρωσης. Επίσης, το έγγραφο αυτό φέρει μοναδικό αναγνωριστικό αριθμό επαλήθευσης «...» και συνεπώς, κατά τα οριζόμενα στο παραπάνω άρθρο 14 παρ. 4 του ν. 4727/2020, ορθά η αναθέτουσα αρχή το έκανε αποδεκτό, ιδίως μάλιστα εφόσον με τις απόψεις της βεβαιώνει ότι έχει προβεί και στην επαλήθευση της εγκυρότητάς του και άρα παρέλκει η επικύρωσή του από διοικητική αρχή ή Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) ή δικηγόρο, κατά τα προβλεπόμενα στο τελευταίο εδάφιο του άρθρου 14 παρ. 4 του ν. 4727/2020. Απορριπτέος είναι και ο ισχυρισμός που αναπτύσσεται στο υπόμνημα της προσφεύγουσας, κατά τον οποίο η «εκτύπωση» του εγγράφου απαιτεί φυσική υποβολή του εγγράφου, ενώ στην κρινόμενη περίπτωση το επίμαχο έγγραφο υποβλήθηκε ηλεκτρονικά στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, καθώς η ερμηνεία αυτή δεν προκύπτει από τα οριζόμενα στον όρο 4.2 της Διακήρυξης, ο οποίος ρυθμίζει τα ζητήματα της ηλεκτρονικής υποβολής εγγράφων, σε συνδυασμό με το άρθρο 14 του ν. 4727/2020, στο οποίο αυτός παραπέμπει. Μετά τα παραπάνω και **ο τρίτος λόγος προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.**

20. Κατόπιν των παραπάνω σκέψεων, η υπό κρίση προδικαστική προσφυγή θα πρέπει να απορριφθεί και να καταπέσει το κατατεθέν παράβολο.

Για τους λόγους αυτούς

1. Απορρίπτει την προδικαστική προσφυγή.

Αριθμός Απόφασης: Σ807/2024

2. Δέχεται την παρέμβαση.
3. Ορίζει την κατάπτωση του καταβληθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε, αποφασίστηκε και εκδόθηκε στις 30 Μαΐου 2024 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ-ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΛΚΙΑΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ – ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ
α/α ΚΥΡΙΑΚΗ ΧΑΡΙΤΟΥ